

Çaga orazasy

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiýe, Sözler
написано kitapcy | 23 январа, 2025
Çaga orazasy ÇOCUK ORUCU

Çocuklar için en etkili öğretim rollerinden biri model olmaktır. Kız çocuklarının bebeklerine annesinin Ona davrandığı şekilde davranması, erkek çocuklarının babaları gibi yürümeye, oturmaya kalkmaya çalışması hep rol model davranışlardır. Bu yüzden çocuğun dini bilgi ve uygulamaları öğrenmesi de yine modelini taklit etmesiyle olacaktır. Ramazan ayı geldiğinde anne babasının ve örnek aldığı yetişkinlerin oruç tuttuğunu gören çocuklar oruç tutmaya heves edebileceklerdir. Bu da çocuğa orucu anlatmak onları oruca teşvik etmek, ünlü sahabe Abdullah İbni Abbas (ra)ın “tek secdeyle de olsa çocukları namaz kılmaya alıştırın” tavsiyesine uymak için çok güzel bir fırsattır.

■ Orucu anlatmak

Oruç sabırdır, mideyle birlikte dili de terbiye etmektir. Oruç birlik beraberliktir, yoksulun açın halinden anlamaktır. Oruç paylaşmak, yardımlaşmaktır, sağlıktır sıhhattir. Oruç derinliği çok olan bir ibadettir. Orucu anlamak Müslüman insanın görevidir ancak okul öncesi çocuklarından da yetişkinlerin anladığı gibi anlaması beklenemez. Çocuk bizim anlatmaya çalıştıklarımızı farklı bir süzgeçten geçirerek yorumlar ve kendi anladığını birçok soru ile de güçlendirmeye çalışır. Bu yüzden oruç gibi derin manalı bir ibadeti çocuklara hakkıyla anlatmaya çalışmak faydalı bir çaba olmaz. Misal orucun sağlığa faydalı yönünden bahsettiğimiz çocuk, yemek yemek istemediğinde “oruç sağlıklıydı hani” diyebilir, ya da orucun nefis terbiyesi olduğunu açıklamaya çalışmak çocuklar için karmaşık bir bilgi yüklemesi olabilecektir. O yüzden çocuklara orucu “ramazan birlik ayıdır, hep beraber aynı anda yemek içmektir. Oruç bize sabredebilmeyi öğretir.

İftar saatine kadar açlığımıza sabrederiz. Oruç, dünyanın çeşitli yerlerinde fazla yiyecek bulamayan insanları anlamamız ve onlara yardım etmemiz içinde çok güzel bir fırsattır. Ramazan ayı Allah'ın en sevdiği ve duaları en çok kabul ettiği aydır" diyerek açıklamamız yeterli olacaktır. Sohbetimizi çocuklarımızın diline çok yakışan bir tekerleme ile bitirmekte güzel olur.

"Ramazan geldi hoş geldi, evlere şenlik geldi, oruç tutanlar için cennetten müjde geldi"

■ Oruca Teşvik Edebilmek

Oruç tutmak elbette ki çocuklar için farz olmayan ve hatta zor olabilen bir durumdur. Ancak gelecekleri için bir hazırlık, öğrenme süreçleri için bir taklit olabilmesi için Onlara (5 yaşından sonra) kısa süreli oruçlar tutturulabilir. Öğleden ikindiye kadar, ikindiden akşama kadar vs. belirlenecek bu sürede oruç tutmaları isteklerinin hemen olmasını dileyen, oynadıkları bilgisayar oyunlarında bile anında kazanmaya alışan çocuklarımıza sabredebilmeyi ve nefisleri ile mücadele etmeyi öğretecektir.

Bununla birlikte kendisini tutup sabredebilen çocuk (belirlenen) iftar zamanı mükâfatını almanın sevincini ve sabredebilmenin gururunu da yaşayacaktır. Burada yetişkinlere düşen "daha küçüksün kıyamam, acıktıysan yarın tutarsın" şeklinde başladıkları işi yarım bırakmayı önerici, " sınavın var, başarısız olursun, yarın oruç tutma" gibi caydırıcı cümleler kurmayıp, "başarabilirsin, gayret et bakalım az kaldı, sabredeceğine inanıyorum" gibi sözlerle destekleyici olmaktır.

Şeyma DEMİRCAN NAMAZCI – 7 Nisan 2021. Pedagogika ve edep-terbiye